האשה שנפלו פרק שמיני כתובות עח.

האשה שנפלו עד שלא תתארס. פי' בקונטרס ונתארסה אבל נישאת לא והכיא ראיה מדתנן עד שלא נישאת ונישאת ר"ג אומר אם מכרה ונתנה קיים אבל בתחילה משמע דלא תמכור ומשמע לרש"י דעד שלא נישאת משמע אפי' קודם אירוסין וקשה לר"י דאמרינן בגמ' רב ושמואל דאמרי תרוייהו בין נפלו לה נכסים עד שלא תתארס בין משתתארס ונישאת הבעל מוציא מיד הלקוחות ופריך כמאן דלא כר' חנינא בן עקביא ולא כר"י ואמאי והא הוי כר' חנינא בן עקביא דבעי למימר דהבעל מוציא מיד הלקוחות אפי' בנפלו לה עד שלא נתארסה ונישאת קיימי אלא ודאי משמע ליה להס"ם דעד שלא נישאת לא מיירי בנפלו לה קודם אירוסין והיינו טעמא דעד שלא נישאת משמע שנפלו לפני נישואין דאין דבר מפסיק בין נפילת נכסים לנישואין ואע"פ דהשתא אין ראיה משם לפירוש הקונטרס מ"מ יכול רש"י לפרש כן אלא ראיה ואין להקשות לפירושו משם לדקדק דוקא עד שלא נישאת דהיינו משנתארסה כדפירש הא נפלו קודם אירוסין ונישאת מוכרת לכתחילה דאיכא למימר דה"ה אפילו נפלו לה קודם אירוסין אלא תמכור אלא הא דנקט עד שלא נישאת דמשמע משנתארסה לאשמועינן דאפ"ה אם מכרה ונתנה קיים. רשב"א:

נפלו לה משנתארסה ב"ש אומרים תמכור. במסכת פאה דירושלמי בפרק ב"ש נעי ר' תנחום קמי ר' יוסף אמאי לא תני לה גבי דברים שהם מקולי ב"ש ומתומרי ב"ה

האשה שנפלו לה נכסים עד שלא תתארס מודים ב"ש ובית הלל שמוכרת ונותנת וקיים נפלו לה [6]משנתארסה ב"ש אומרים תמכור [7]ובית הלל אומרים לא תמכור אלו ואלו מודים [8]שאם מכרה ונתנה קיים אמר רבי יהודה אמרו חכמים לפני ר"ג הואיל וזכה באשה לא יזכה בנכסים אמר להם על החדשים אנו בושים אלא שאתם מגלגלין עלינו את הישנים נפלו לה משנשאת אלו ואלו מודים שאם מכרה ונתנה שהבעל מוציא מיד הלקוחות עד שלא נשאת ונשאת ר"ג אומר אם מכרה ונתנה קיים א"ר חנינא בן עקביא אמרו לפני ר"ג הואיל וזכה באשה לא יזכה בנכסים אמר להם על החדשים אנו בושים אלא שאתם מגלגלין עלינו הישנים ר"ש חולק בין נכסים לנכסים נכסים הידועין לבעל לא תמכור ואם מכרה ונתנה בטל שאינן ידועין לבעל לא תמכור ואם מכרה ונתנה קיים: **גמ'** מאי שנא רישא דלא פליגי ומאי שנא סיפא דפליגי אמרי דבי רבי ינאי רישא בזכותה נפלו סיפא בזכותו נפלו אם בזכותו נפלו כי מכרה ונתנה אמאי קיים אלא רישא ודאי בזכותה נפלו סיפא אימר בזכותה אימר בזכותו לכתחילה לא תמכור אם מכרה ונתנה קיים: א"ר יהודה אמרו לפני ר"ג: איבעיא להו רבי יהודה אלכתחילה או אדיעבד

ת"ש

האשה. עד שלא תתארס. ונתארסה: כ"ש אומרים תמכור. בעודה ארוסה אבל משתנשאת לא כדתני לקמן עד שלא נישאת ונישאת וכו': הואיל וזכה באשה. שהיא ארוסתו: לא יזכה בנכסים. בגמרא מפרש אחי מיניהו קיימי אלכתחלה דב"ש או אדיעבד דב"ה: על החדשים. שנפלו לה משנשאת: אנו בושים. מה לאו חכמים לומר אם מכרה ונתנה הבעל מוציא מיד הלקוחות כדתנן לקמן במתני': עד שלא נשאת. כגון משנתארסה או קודם לכן ואחר כך נשאת: ה"ג ר"ג אומר אם מכרה ונתנה קיים: הואיל וזכה באשה. שנשאה: על החדשים. שנפלו לה משניסת: הידועים לבעל. בגמרא[6] מפרש: גמ' מאי שנא רישא דלא פליגי. הרי נתארסה ומשום דנפלו לה קודם לכן הורע כוחו: בזכותה נפלו. עדיין לא היה זכאי בשלה ולא בה אלא היא עצמה: בזכותו. כבר זכה בה ובנכסיה: אימר בזכותו כו'. דאירוסין עושה כפקר נישואין שמא תכא לידי נישואין שמא לא תבא: איבעיא להו. הכי רגנן דאמרו לו: אלכתחלה. פליגי ואמרי אמאי מוכרת לכתחלה בב"ש הואיל וזכה באשה שאירסה לא יזכה בנכסיה אבל אדיעבד מודו כב"ה: או. דלמא אדיעבד נמי פליגי ובעי למימר מכרה בטל:

מא

מסורת הש"ס

[6] יבמות לח: (לקמן פא:). [7] (ע"כ). [8] (יבמות לח.).

הגהות מהר"י לנדא

א) תוס' ד"ה סיפא כו' ומפרש בגמ' דנפלו לה כשהיא ארוסה ויקח ארוסה עושה כפקר ארוסה. עלענ"ד להני ומפרש בגמ' דנפלו לה כשהיא נשואה ויקח נשואה עושה כפקר נשואה וכ"ה אוקימתא דרבה ביבמות לח ע"ש:

תוספות רי"ד

האשה שנפלו לה נכסים עד שלא תתארס מודים ב"ש ובי"ה שמוכרת ונותנת וקיים נפלו לה משנתארסה ב"ש אומרים המכור וב"ה אומרים לא המכור אלו ואלו מודים שאם מכרה ונתנה קיים. אר"י אמרו לפני ר"ג הואיל וזכה באשה לא יזכה בנכסים. א"ל על החדשים אנו בושים אלא שאתם מגלגלין את הישנים. נפלו משנשאת אלו ואלו מודים שאם מכרה הבעל מוציא מיד הלקוחות. עד שלא נשאת ונשאת ר"ג אומר אם מכרה ונתנה קיים. אר"ח בן עקיבא אמרו לפני ר"ג הואיל וזכה באשה לא יזכה בנכסים א"ל על החדשים אנו בושים אלא שאתם מגלגלין עלינו את הישנים. ר"ש חולק בין נכסים לנכסים. נכסים הידועים לבעל ל"ת ואם מכרה ונתנה בטל ושאין ידועים לבעל ל"ת ואם מכרה ונתנה קיים. פי' אם נפלו לה נכסים בירושה עד שלא תתארס ונתארסה מודים בזה שמוכרת ונותנת לכתחיל' בעודה ארוסה והוא קיים אבל אם נפלו לה משנתארסה ועדיין לא נשאת בזה פליגי ב"ש יב"ה. דב"ש סברי המכור לכתחילה ובה"א ל"ת אבל אם מכרה ונתנה קיים. ואע"פ שאח"כ נשאת אין הבעל מוציא מיד הלקוחות מה שמכרה ונתנה בעודה ארוסה. מ"ש רישא דלא פליגי ומ"ש סיפא דפליגי רישא בזכותה נפלה לה סיפא אימור בזכותה הילכך לכתחילה לא תמכור ואם מכרה

עין משפט נר מצוה

א א ב מיי' פכ"ב מהלי' אישות הלי' ז ח סמג לאוין פא טושע"ע אה"ע סי' ל סעי' יא:

תוספות רי"ד (המשך)

ונתנה קיים פי' דאירוסין ערשין ספק נשואין פי' ספק לא הנשא הילכך לכתחילה לא תמכור ואם רוצה למכור אין נוקקים לה ואם מכרה ונתנה קיים אבל ברישא שנפלה לה בזכותה בודאי החזיקה בהן אין האירוסין שהן ספק מוציאין מידי ודאי ולכתחילה תמכור: ארי' וכו'. פי' ואמאי אמרי' אם מכרה ונתנה קיים א"ל על החדשים אנו בושים דהיינו אחר שנשאת שהבעל מוציא מיד הלקוחות אנו בושים למה מוציאין והלא הנכסים שלה הן ואתם מגלגלין עלינו עוד הישנים כשמכרה בעודה ארוסה. נפלו לה משנשאת וכו' פי' שכיון שנשאת נכנסה לרשות הבעל לאכול פירותיהן ואין זכות לה לאשה בהם אך אם התאלמן או תתגרש: עד שלא נשאת ונשאת וכו'. פי' בין שנפלו לה קודם אירוסין בין לאחר אירוסין ונשאת רג"א אם מכרה ונתנה קיים דדוקא כשנפלו לה לאחר שנשאת אז הבעל מוציא מיד הלקוחות אבל זו שנפלו לה קודם הנשואין ונשאת נהי דלכתחילה לא תמכור אבל אי מכרה ונתנה קיים ואין הבעל מוציא מיד הלקוחות. א"ל על החדשים אנו בושים דהיינו שנפלו לה לאחר שנשאת. ואתם מגלגלים עלינו את הישנים כשנפלו לה קודם שנשאת

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com